

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,
pateikta 2019 m. sausio 10 d.¹

Byla C-507/17

**Google LLC, perėmusi Google Inc. teises,
prieš
Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL),
dalyvaujant
Wikimedia Foundation Inc.,
Fondation pour la liberté de la presse,
Microsoft Corp.,
Reporters Committee for Freedom of the Press ir kt.,
Article 19 ir kt.,
Internet Freedom Foundation ir kt.,
Défenseur des droits**

(*Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Asmens duomenys – Teisės į panaikinimą taikymo sritis – 2014 m. gegužės 13 d. Sprendimas *Google Spain ir Google*, C-131/12 – Nuorodų panaikinimas iš domeno vardo plėtinio, atitinkančio valstybę narę, iš kurios pateiktas prašymas, arba paieškos sistemos domeno vardo plėtinių, atitinkančių šios sistemos nacionalinius plėtinius visose valstybėse narėse“

I. Įžanga

1. Šis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikiamas priėmus Sprendimą *Google Spain ir Google*², o Teisingumo Teismui juo, be kita ko, suteikiama galimybė patikslinti Direktyvos 95/46/EB³ teritorinę taikymo sritį. Kaip žinoma, toje byloje Teisingumo Teismas įtvirtino „teisę būti pamirštam“ taip, kad tam tikromis sąlygomis paieškos sistemos eksploatuotojas privataus asmens reikalavimu turi panaikinti internetines nuorodas. Šioje byloje Teisingumo Teismo prašoma patikslinti panaikinimo teritorinę taikymo sritį ir nustatyti, ar pagal Direktyvos 95/46 nuostatas reikalaujama panaikinti nacionaliniu, Europos arba pasauliniu mastu.

2. Šioje byloje siūlysiu Teisingumo Teismui panaikinimą Europos mastu: paieškos sistemos eksploatuotojas turėtų būti įpareigotas ištrinti nuorodas iš rezultatų, parodytų atlikus paiešką tam tikroje vietoje Europos Sąjungoje.

1 Originalo kalba: prancūzų.

2 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

3 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355).

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Direktyva 95/46

3. Pagal Direktyvos 95/46 1 straipsnį ja siekiama apsaugoti fizinių asmenų pagrindines teises ir laisves, visų pirma teisę į privatų gyvenimą tvarkant asmens duomenis, taip pat pašalinti laisvo šių duomenų judėjimo kliūtis.

4. Direktyvos 95/46 2 straipsnyje nurodyta, kad „[š]ioje direktyvoje:

- a) „asmens duomenys“ reiškia bet kurią informaciją, susijusią su [fiziniu] asmeniu (duomenų subjektu), kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta; asmuo, kurio tapatybė gali būti nustatyta, yra tas asmuo, kurio tapatybė gali būti nustatyta tiesiogiai ar netiesiogiai, ypač pasinaudojus nurodytu asmens identifikavimo kodu arba vienu ar keliais to asmens fizinei, fiziologinei, protinei, ekonominei, kultūrinei ar socialinei tapatybei būdingais veiksniais;
- b) „asmens duomenų tvarkymas“ (tvarkymas) reiškia bet kurią operaciją ar operacijų rinkinį, automatiniais arba neautomatiniais būdais atliekamus su asmens duomenimis, kaip antai: rinkimas, užrašymas [įrašymas], rūšiavimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, atgaminimas [išgava], paieška [susipažinimas], naudojimas, atskleidimas perduodant [persiunčiant], platinant ar kitu būdu padarant juos prieinamus, išdėstymas reikiama tvarka [sugretinimas] ar sujungimas derinant [sujungimas su kitais duomenimis], blokavimas, trynimas ar naikinimas;

<...>

- d) „duomenų valdytojas“ reiškia tokį fizinį ar juridinį asmenį, valstybės valdžios instituciją, agentūrą ar bet kurį kitą organą, kuris vienas ar drauge su kitais nustato asmens duomenų tvarkymo tikslus ir būdus; jeigu tvarkymo tikslus ir būdus nusako nacionaliniai arba Bendrijos įstatymai bei norminiai aktai, tai duomenų valdytoją arba specifinius kriterijus, pagal kuriuos skiriamas duomenų valdytojas, gali apibrėžti nacionaliniai arba Bendrijos įstatymai;

<...>

- h) „duomenų subjekto sutikimas“ reiškia bet kurį savanoriškai ir žinomai duotą konkretų duomenų subjekto pareiškimą [valios išreiškimą pareiškimu], kuriuo duomenų subjektas nurodo savo sutikimą, kad būtų tvarkomi su juo susiję [jo asmens] duomenys.“

5. Šios direktyvos 3 straipsnio „Taikymo sritis“ 1 dalyje nurodyta:

„Ši direktyva taikoma automatiniais būdais tvarkant asmens duomenis ištiesai arba dalimis ir neautomatiniais būdais tvarkant asmens duomenis, kai tie duomenys sudaro arba yra skirti sudaryti rinkmenų sistemos dalį.“

6. Minėtos direktyvos 4 straipsnyje „Taikytina nacionalinė teisė“ numatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė taiko nacionalines nuostatas, kurias ji priima pagal šią direktyvą, kai tvarkomi asmens duomenys, jeigu:

- a) tvarkoma, duomenų valdytojo padaliniui veikiant valstybės narės teritorijoje; jeigu tas pats duomenų valdytojas steigiamas kelių valstybių narių teritorijoje, jis privalo imtis reikalingų priemonių, kad kiekvienas jo padalinys vykdytų taikytinų nacionalinių įstatymų nustatytas prievoles;

<...>“

7. Direktyvos 95/46 II skyriaus I skirsnio „Duomenų kokybės principai“ 6 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės numato, kad asmens duomenys turi būti:

- a) tvarkomi teisingai ir teisėtai;
- b) surinkti įvardintais, aiškiai apibrėžtais ir teisėtais tikslais, o po to [ne]tvarkomi su šiais tikslais [ne]suderintais būdais. Tolesnis duomenų tvarkymas istoriniais, statistiniais ar moksliniais tikslais [ne]laikomas [ne]suderinamu dalyku, su sąlyga, kad valstybės narės numato atitinkamas apsaugos priemonės;
- c) adekvatūs, susiję ir savo apimtimi neviršijantys tikslų, kuriems jie renkami ir (arba) vėliau tvarkomi;
- d) tikslūs ir, jei būtina, nuolat atnaujinami; turi būti imtasi visų reikalingų priemonių, kad duomenys, kurie yra netikslūs ar neišsamūs, palyginti su tikslais, dėl kurių jie buvo surinkti ar po to tvarkomi, būtų ištrinti arba ištaisyti;
- e) laikomi tokio pavidalo, kad duomenų subjektų tapatybės būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra reikalinga tais tikslais, dėl kurių duomenys buvo surinkti arba po to tvarkomi. Valstybės narės išdėsto asmens duomenų, ilgesnį laiką saugomų dėl istorinės, statistinės ar mokslinės paskirties, atitinkamas apsaugos priemonės.

2. Duomenų valdytojo pareiga užtikrinti, kad būtų laikomasi šio straipsnio 1 dalies.“

8. Direktyvos 95/46 II skyriaus II skirsnio „Duomenų tvarkymo teisėtumo kriterijai“ 7 straipsnyje nurodyta:

„Valstybės narės numato, kad asmens duomenis galima tvarkyti tik tuo atveju, jeigu:

<...>

- f) tvarkyti reikia dėl teisėtų interesų, kurių siekia duomenų valdytojas arba trečioji šalis (šalys), kurioms atskleidžiami duomenys, išskyrus atvejus, kai duomenų subjekto, kuriam pagal 1 straipsnio 1 dalį reikalinga apsauga, teisės ir laisvės yra viršesnės nei šie interesai.“

9. Šios direktyvos 12 straipsnyje „Teisė gauti informaciją“ numatyta:

„Valstybės narės garantuoja kiekvienam duomenų subjektui teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas:

<...>

- b) [ati]tinkamai ištaisyti, ištrinti arba blokuoti duomenis, kurie tvarkomi nesilaikant šios direktyvos nuostatų, o ypač, kai tie duomenys yra neišsamūs ar netikslūs;

<...>“

10. Minėtos direktyvos 14 straipsnyje „Duomenų subjekto teisė prieštarauti“ nurodyta:

„Valstybės narės suteikia duomenų subjektui teisę:

- a) bent 7 straipsnio e ir f punktuose nurodytais atvejais [remiantis] privalomu teisėtu pagrindu, susijusiu su jo konkrečia padėtimi, prieštarauti duomenų apie jį tvarkymui, išskyrus, kai nacionaliniai įstatymai nustato kitaip. Kai prieštaraujama pagrįstai, tvarkant duomenų valdytojo iniciatyva, tokie duomenys nebegali būti toliau tvarkomi;

<...>“

11. Tos pačios direktyvos 28 straipsnis „Priežiūros institucija“ suformuluotas taip:

„1. Kiekviena valstybė narė numato, kad viena ar daugiau valdžios institucijų privalo kontroliuoti, kaip jos teritorijoje yra taikomos pagal šią direktyvą valstybių narių priimtose nuostatos.

<...>

3. Kiekvienai valdžios institucijai suteikiami:

- įgaliojimai tirti, kaip antai: įgaliojimai sužinoti tvarkymo operacijų turinį ar įgaliojimai surinkti visą informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti,
- įgaliojimai veiksmingai įsikišti, pavyzdžiui, <...> įgaliojimai nurodyti blokuoti, ištrinti arba sunaikinti duomenis, laikinai arba visiškai uždrausti tvarkyti duomenis <...>,

<...>

Priežiūros institucijų [institucijos] priimti sprendimai, sukėlę nusiskundimų, gali būti skundžiami teismuose.

4. Kiekviena priežiūros institucija nagrinėja bet kurio asmens ar tam asmeniui atstovaujančios asociacijos iškeltus ieškinius [pateiktus skundus] dėl jo teisių ir laisvių apsaugos tvarkant asmens duomenis. Suinteresuotam asmeniui pranešama apie ieškinio [skundo] baigtį.

<...>

6. Kad ir kokie nacionaliniai įstatymai būtų taikomi tvarkant aptariamus duomenis, kiekviena priežiūros institucija yra kompetentinga savo valstybės narės teritorijoje naudotis pagal šio straipsnio 3 dalį jai suteiktais įgaliojimais. Kiekviena valdžios institucija gali būti kitos valstybės narės valdžios institucijos paprašyta pasinaudoti savo įgaliojimais.

Priežiūros institucijos tarpusavyje bendradarbiauja tiek, kiek tai reikalinga jų pareigoms vykdyti, ypač keisdamosi visa naudinga informacija.

<...>“

2. Reglamentas (ES) 2016/679

12. Pagal Reglamento (ES) 2016/679⁴ 99 straipsnio 2 dalį jis yra taikomas nuo 2018 m. gegužės 25 d. Šio reglamento 94 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Direktyva 95/46 panaikinama nuo tos pačios datos.

13. Šio reglamento 17 straipsnis „Teisė reikalauti ištrinti duomenis (teisė būti pamirštam)“ suformuluotas taip:

„1. Duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas nepagrįstai nedelsdamas ištrintų su juo susijusius asmens duomenis, o duomenų valdytojas yra įpareigotas nepagrįstai nedelsdamas ištrinti asmens duomenis, jei tai galima pagrįsti viena iš šių priežasčių:

- a) asmens duomenys nebėra reikalingi, kad būtų pasiekti tikslai, kuriais jie buvo renkami arba kitaip tvarkomi;
- b) asmens duomenų subjektas atšaukia sutikimą, kuriuo pagal 6 straipsnio 1 dalies a punktą arba 9 straipsnio 2 dalies a punktą grindžiamas duomenų tvarkymas, ir nėra jokio kito teisinio pagrindo tvarkyti duomenis;
- c) asmens duomenų subjektas nesutinka su duomenų tvarkymu pagal 21 straipsnio 1 dalį ir nėra viršesnių teisėtų priežasčių tvarkyti duomenis arba duomenų subjektas nesutinka su duomenų tvarkymu pagal 21 straipsnio 2 dalį;
- d) asmens duomenys buvo tvarkomi neteisėtai;
- e) asmens duomenys turi būti ištrinti laikantis Sąjungos arba valstybės narės teisėje, kuri taikoma duomenų valdytojui, nustatytos teisinės prievolės;
- f) asmens duomenys buvo surinkti 8 straipsnio 1 dalyje nurodyto informacinės visuomenės paslaugų siūlymo kontekste.

2. Kai duomenų valdytojas viešai paskelbė asmens duomenis ir pagal 1 dalį privalo asmens duomenis ištrinti, duomenų valdytojas, atsižvelgdamas į turimas technologijas ir įgyvendinimo sąnaudas, imasi pagrįstų veiksmų, įskaitant technines priemones, kad informuotų duomenis tvarkančius duomenų valdytojus, jog duomenų subjektas paprašė, kad tokie duomenų valdytojai ištrintų visas nuorodas į tuos asmens duomenis arba jų kopijas ar dublikatus.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos, jeigu duomenų tvarkymas yra būtinas:

- a) siekiant pasinaudoti teise į saviraiškos ir informacijos laisvę;
- b) siekiant laikytis Sąjungos ar valstybės narės teise, kuri taikoma duomenų valdytojui, nustatytos teisinės prievolės, kuria reikalaujama tvarkyti duomenis, arba siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui, arba vykdant duomenų valdytojui pavestas viešosios valdžios funkcijas;
- c) dėl viešojo intereso priežasčių visuomenės sveikatos srityje pagal 9 straipsnio 2 dalies h bei i punktus ir 9 straipsnio 3 dalį;

⁴ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46 [EB] (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1) ir klaidų ištaisymas (OL L 127, 2018, p. 2).

- d) archyvavimo tikslais viešojo intereso labui, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais laikantis 89 straipsnio 1 dalies, jeigu dėl 1 dalyje nurodytos teisės gali tapti neįmanoma arba ji gali labai sukliudyti pasiekti to tvarkymo tikslus; arba
- e) siekiant pareikšti, vykdyti arba apginti teisinius reikalavimus.“

14. Reglamento 2016/679 18 straipsnyje „Teisė apriboti duomenų tvarkymą“ nustatyta:

„1. Duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas apribotų duomenų tvarkymą kai taikomas vienas iš šių atvejų:

- a) asmens duomenų subjektas užginčija duomenų tikslumą tokiame laikotarpiui, per kurį duomenų valdytojas gali patikrinti asmens duomenų tikslumą;
- b) asmens duomenų tvarkymas yra neteisėtas ir duomenų subjektas nesutinka, kad duomenys būtų ištrinti, ir vietoj to prašo apriboti jų naudojimą;

<...>

- d) duomenų subjektas pagal 21 straipsnio 1 dalį paprieštaravo duomenų tvarkymui, kol bus patikrinta, ar duomenų valdytojo teisėtos priežastys yra viršesnės už duomenų subjekto priežastis.

2. Kai duomenų tvarkymas yra apribotas pagal 1 dalį, tokius asmens duomenis galima tvarkyti, išskyrus saugojimą, tik gavus duomenų subjekto sutikimą arba siekiant pareikšti, vykdyti arba apginti teisinius reikalavimus, arba apsaugoti kito fizinio ar juridinio asmens teises, arba dėl svarbaus Sąjungos arba valstybės narės viešojo intereso priežasčių.

3. Duomenų subjektą, kuris pasiekė, kad būtų apribotas duomenų tvarkymas pagal 1 dalį, duomenų valdytojas informuoja prieš panaikinant apribojimą tvarkyti duomenis.“

15. Šio reglamento 21 straipsnio 1 dalyje „Teisė nesutikti“ numatyta:

„Duomenų subjektas turi teisę dėl su jo konkrečiu atveju susijusių priežasčių bet kuriuo metu nesutikti, kad su juo susiję asmens duomenys būtų tvarkomi, kai toks duomenų tvarkymas vykdomas pagal 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktus, įskaitant profiliavimą remiantis tomis nuostatomis. Duomenų valdytojas nebetvarko asmens duomenų, išskyrus atvejus, kai duomenų valdytojas įrodo, kad duomenys tvarkomi dėl įtikinamų teisėtų priežasčių, kurios yra viršesnės už duomenų subjekto interesus, teises ir laisves, arba siekiant pareikšti, vykdyti ar apginti teisinius reikalavimus.“

16. Minėto reglamento 85 straipsnyje „Duomenų tvarkymas ir saviraiškos ir informacijos laisvė“ nurodyta:

„1. Valstybės narės teisėje teisė į asmens duomenų apsaugą pagal šį reglamentą turi būti suderinta su teise į saviraiškos ir informacijos laisvę, įskaitant duomenų tvarkymą žurnalistikos tikslais ir akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais.

2. Duomenų tvarkymui žurnalistikos arba akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais valstybės narės numato II skyriaus (principai), III skyriaus (duomenų subjekto teisės), IV skyriaus (duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas), V skyriaus (asmens duomenų perdavimas į trečiąsias valstybes arba tarptautinėms organizacijoms), VI skyriaus (nepriklausomos priežiūros institucijos), VII skyriaus (bendradarbiavimas ir nuoseklumas) ir IX skyriaus (specialūs duomenų tvarkymo atvejai) išimtis arba nuo jų nukrypti leidžiančias nuostatas, jei jos yra būtinos, kad teisė į asmens duomenų apsaugą būtų suderinta su saviraiškos ir informacijos laisve.

3. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai savo teisės aktų nuostatas, kurias ji priėmė pagal 2 dalį, ir nedelsdama praneša visus vėlesnius tas nuostatas keičiančius teisės aktus ar su jomis susijusius pakeitimus.“

B. Prancūzijos teisė

17. Direktyvos 95/46 įgyvendinimas Prancūzijos teisėje užtikrinamas 1978 m. sausio 6 d. Įstatymu Nr. 78-17 dėl informacinių technologijų, rinkmenų ir laisvių (toliau – 1978 m. sausio 6 d. įstatymas).

III. Faktinės aplinkybės ir procesas pagrindinėje byloje

18. 2015 m. gegužės 21 d. sprendimu *Commission nationale de l'informatique et des libertés* (Nacionalinė informatikos ir laisvių komisija, CNIL) pirmininkė oficialiai įspėjo bendrovę *Google LLC* apie tai, kad tenkindama fizinio asmens prašymą iš rezultatų sąrašo, rodomo atlikus paiešką pagal šio asmens asmenvardį, ištrinti nuorodas į interneto tinklalapius ji turi panaikinti nuorodas iš visų savo paieškos sistemos domeno vardo plėtinių.

19. *Google* atsisakė atsižvelgti į šį oficialų įspėjimą ir apsiribojo tuo, kad nuorodas ištrinė tik iš rezultatų, rodomų atlikus paiešką jo sistemos versijose, kurių domeno vardas atitinka Sąjungos valstybę narę.

20. Be to, CNIL manė, kad vadinamasis „geografinio blokavimo“ sprendimas, kurį *Google* taip pat pasiūlė pasibaigus oficialiam įspėjimo terminui ir kuriuo buvo siūloma panaikinti galimybę iš IP adreso, laikomo esančiu duomenų subjekto gyvenamosios vietos valstybėje, susipažinti su ginčijamais rezultatais, gautais atlikus paiešką pagal jo asmenvardį, neatsižvelgiant į tai, kurioje paieškos sistemoje versijoje interneto vartotojas pateikė užklausą, yra neišsamus.

21. Konstatavusi, kad per nustatytą terminą *Google* neįvykdė to, kas buvo nurodyta minėtame oficialiame įspėjime, CNIL 2016 m. kovo 10 d. sprendimu skyrė jai 100 000 EUR baudą ir šią sankciją paviešino.

22. *Google* pateikė *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) skundą, juo prašo panaikinti tą sprendimą.

23. Vykstant procesui *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) pripažino priimtinais *Wikimedia Foundation Inc.*, *Fondation pour la liberté de la presse*, *Microsoft Corp.*, *Reporters Committee for Freedom of the Press* ir kt., *Article 19* ir kt. ir *Internet Freedom Foundation* ir kt. prašymus įstoti į bylą, nes jų suinteresuotumas ginčijamo sprendimo panaikinimu yra pakankamai pagrįstas.

24. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) pažymi, kad *Google* eksploatuojamos paieškos sistemos vykdomas asmens duomenų tvarkymas, turint omenyje tai, kad Prancūzijoje šios įmonės patronuojamoji bendrovė *Google France* siūlo ir parduoda reklaminius plotus, patenka į 1978 m. sausio 6 d. įstatymo, kuriuo į Prancūzijos teisę perkelta Direktyva 95/46, taikymo sritį.

25. Be to, *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) konstatuoja, kad *Google* eksploatuojama paieškos sistema yra suskirstyta į įvairius domeno vardus taikant geografinius plėtinius, kad rodomi rezultatai būtų pritaikomi prie įvairių šalių, kuriose ši bendrovė vykdo savo veiklą, ypatybių, visų pirma kalbinių. Jeigu paieška vykdoma „google.com“, *Google* iš esmės automatiškai peradresuoja šią paiešką į atitinkamą domeno vardą tos šalies, iš kurios, kaip manoma pagal identifikuotą interneto naudotojo IP adresą, yra atliekama paieška. Tačiau, neatsižvelgiant į interneto naudotojo buvimo vietą, jis gali savo paiešką

atlikti naudodamas kitus paieškos sistemos domeno vardus. Be to, nors rezultatai gali skirtis atsižvelgiant į domeno vardą, pagal kurią paieškos sistemoje atliekama paieška, neginčijama, kad nuorodos, rodomos reaguojant į paiešką, yra paimamos iš bendrų duomenų bazių ir atlikus bendrą indeksavimą.

26. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) mano, jog atsižvelgiant į tai, kad, pirma, visi *Google* paieškos sistemos domeno vardai prieinami iš Prancūzijos teritorijos, ir tai, kad, antra, iš vieno tokio domeno vardo į kitą egzistuoja perėjimai, rodantys, be kita ko, automatinį peradresavimą, taip pat *cookies* (slapukų) buvimą kitos paieškos sistemos nei ta, kurioje jie iš pradžių buvo išsaugoti, plėtiniuose, turi būti laikoma, kad ši paieškos sistema, dėl kurios, beje, CNIL buvo pateiktas tik vienas pranešimas, pagal 1978 m. sausio 6 d. įstatymą vykdo vieną asmens duomenų tvarkymą. Darytina išvada, kad *Google* eksploatuojamos paieškos sistemos vykdomas asmens duomenų tvarkymas atliekamas per vieną iš jos padalinių, t. y. Prancūzijos teritorijoje įsteigtą *Google France*, todėl jam taikomas 1978 m. sausio 6 d. įstatymas.

27. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) *Google* tvirtina, kad ginčijama sankcija grindžiama klaidingu 1978 m. sausio 6 d. įstatymo nuostatų, kuriomis perkeliama Direktyvos 95/46 12 straipsnio b punktas ir 14 straipsnio a punktas, kuriais remdamasis Teisingumo Teismas Sprendime *Google Spain ir Google*⁵ pripažino „teisę į nuorodos panaikinimą“, aiškinimu. *Google* nurodo, jog ši teisė nebūtinai reiškia, kad nuorodos, dėl kurių vyksta ginčas, turi būti ištrintos be jokių geografinių apribojimų iš visų jos paieškos sistemos domenų vardų. Be to, laikydamosi tokio aiškinimo, CNIL pažeidė pagarbos ir nesikišimo principus, pripažįstamus tarptautinėje viešojoje teisėje, ir neproporcingai apribojo saviraiškos, informacijos, susirašinėjimo ir spaudos laisves, užtikrinamas, be kita ko, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 11 straipsnyje.

IV. Prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme

28. Konstatavusi, kad dėl tokių argumentų susiduriama su keliais rimtais sunkumais aiškinant Direktyvą 95/46, *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar „teisė į nuorodų pašalinimą“, kurią [Teisingumo Teismas] įtvirtino Sprendime [*Google Spain ir Google*]⁶, remdamasis Direktyvos [95/46] 12 straipsnio b punkto ir 14 straipsnio a punkto nuostatomis, turi būti aiškinama taip, kad paieškos sistemos eksploatuotojas, tenkindamas prašymą pašalinti nuorodas, turi jas pašalinti iš visų savo paieškos sistemos domenų vardų taip, kad ginčijamos nuorodos daugiau nebebūtų rodomos, neatsižvelgiant į tai, iš kurios vietos yra atliekama paieška pagal prašymą pateikuso asmens asmenvardį, net jei ši vieta nepatenka į Direktyvos [95/46] teritorinę taikymo sritį?
2. Jeigu į šį pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar „teisė į nuorodų pašalinimą“, kurią [Teisingumo Teismas] įtvirtino minėtame sprendime, turi būti aiškinama taip, kad paieškos sistemos eksploatuotojas, tenkindamas prašymą pašalinti nuorodas, turi tik ištrinti ginčijamas rezultatų nuorodas, rodomas atlikus paiešką pagal prašymą pateikuso asmens asmenvardį, iš domeno vardo, atitinkančio valstybę, kurioje užklausa laikoma pateikta, arba apskritai iš paieškos sistemos domeno vardo, atitinkančių nacionalinius šio paieškos sistemos plėtinius visose Europos Sąjungos valstybėse narėse?
3. Be to, ar, greta [antrajame klausime] nurodytos pareigos, „teisė į nuorodų pašalinimą“, kurią [Teisingumo Teismas] įtvirtino minėtame sprendime, turi būti aiškinama taip, kad paieškos sistemos eksploatuotojas, tenkinantis prašymą pašalinti nuorodas, privalo, taikydamas „geografinio

5 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

6 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

blokavimo“ techniką pagal IP adresą, kuris laikomas esančiu „teisės į nuorodų pašalinimą“ turėtojo gyvenamosios vietos valstybėje, ištrinti ginčijamus rezultatus, rodomus atlikus paiešką pagal asmens asmenvardį arba apskritai pagal IP adresą, kuris laikomas esančiu vienoje iš valstybių narių, kurioms taikoma Direktyva [95/46], neatsižvelgiant į tai, koki domeno vardą naudoja paiešką atliekantis interneto vartotojas?“

29. *Google*, CNIL, *Wikimedia Foundation*, *Fondation pour la liberté de la presse*, *Reporters Committee for Freedom of the Press* ir kt., *Article 19* ir kt., *Internet Freedom Foundation* ir kt., *Défenseur des droits*, Prancūzijos, Airijos, Graikijos, Italijos, Austrijos, Lenkijos vyriausybės ir Europos Komisija pateikė rašytines pastabas.

30. Visos šios šalys, išskyrus *Défenseur des droits* ir Italijos vyriausybę, taip pat *Microsoft* buvo išklausytos per 2018 m. rugsėjo 11 d. posėdį.

V. Analizė

31. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimai susiję ne su Reglamento 2016/679, o Direktyvos 95/46 nuostatų aiškinimu. Tačiau šiuo reglamentu, kuris taikomas nuo 2018 m. gegužės 25 d.⁷, direktyva buvo panaikinta nuo tos pačios datos⁸.

32. Kadangi aišku, kad pagal Prancūzijos administracinio proceso teisę ginčui turi būti taikomas ginčijamo sprendimo dieną galiojęs įstatymas, pagrindinėje byloje neabejotinai turi būti taikoma Direktyva 95/46. Todėl Teisingumo Teismas turi išaiškinti būtent šios direktyvos nuostatas.

A. Pirmasis prejudicinis klausimas

33. Pirmuoju prejudiciniu klausimu *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) Teisingumo Teismo iš esmės teiraujasi, ar paieškos sistemos eksploatuotojas, tenkindamas prašymą pašalinti nuorodas, turi jas pašalinti iš visų savo paieškos sistemos domenų vardų taip, kad ginčijamos nuorodos daugiau nebebūtų rodomos, neatsižvelgiant į tai, iš kurios vietos yra atliekama paieška pagal prašymą pateikusio asmens asmenvardį.

34. CNIL, *Défenseur des droits*, taip pat Prancūzijos, Italijos ir Austrijos vyriausybės atkreipia dėmesį į būtinybę veiksmingai ir visapusiškai apsaugoti teisę į asmens duomenų apsaugą, garantuojamą pagal Chartijos 8 straipsnį, ir į iš Direktyvos 95/46 12 straipsnio b punkto ir 14 straipsnio pirmos pastraipos a punkto kylančios teisės į nuorodų pašalinimą veiksmingumą, taip pat nurodo, kad norint užtikrinti šių teisių veiksmingumą pareiga pašalinti nuorodą turėtų būti nustatyta pasauliniu mastu. Panašu, kad tokios pačios nuomonės laikėsi „29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupė“⁹ savo 2014 m. lapkričio 26 d. „[Sprendimo *Google Spain ir Google*]¹⁰“ vykdymo gairėse“¹¹ (toliau – gairės). Ši grupė pažymi, kad „siekiant visiškai užtikrinti duomenų subjektų teises, kaip nustatyta Teismo sprendimu, sprendimus pašalinti duomenis iš paieškos rezultatų sąrašų būtina vykdyti taip, kad jais būtų garantuojama faktinė ir visapusiška duomenų subjektų teisių apsauga ir neleidžiama išvengti ES teisės nuostatų taikymo. Taigi, jeigu šalinant duomenis iš paieškos rezultatų sąrašų apsiribojama vien ES domenais,

⁷ Pagal Reglamento 2016/679 99 straipsnio 2 dalį.

⁸ Žr. Reglamento 2016/679 94 straipsnio 1 dalį.

⁹ Įsigaliojus Reglamentui 2016/679, šią darbo grupę pakeitė Europos duomenų apsaugos valdyba (žr. Reglamento 2016/679 68 straipsnį ir 94 straipsnio 2 dalį).

¹⁰ 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

¹¹ Galima susipažinti adresu https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp225_fr.pdf.

argumentuojant tuo, kad paieškos sistemų naudotojai paprastai jas pasiekia per savo šalies domenus, to negalima laikyti pakankama duomenų subjektų teisių garantija pagal Teismo sprendimą. Tai reiškia, kad praktiškai bet kuriuo atveju duomenų pašalinimas iš paieškos rezultatų sąrašų turėtų būti veiksmingas naudojantis visais aktualiais domenais, tarp jų ir.com“¹².

35. Vis dėlto *Google, Wikimedia Foundation, Fondation pour la liberté de la presse, Reporters Committee for Freedom of the Press* ir kt., *Article 19* ir kt., *Internet Freedom Foundation* ir kt., Airijos, Graikijos, Lenkijos vyriausybės ir Europos Komisija iš esmės tvirtina, kad teisės į nuorodos pašalinimą pasauliniu mastu įtvirtinimas remiantis Europos Sąjungos teise prieštarautų ir šiai teisei, ir tarptautinei viešajai teisei, ir būtų pavojingas precedentas, kuris paskatintų autoritarinius režimus taip pat reikalauti pasauliniu mastu vykdyti jų cenzūros sprendimus.

36. Nuorodų pašalinimo pasauliniu mastu idėja gali pasirodyti patraukli dėl savo radikalumo, aiškumo, paprastumo ir veiksmingumo. Tačiau toks sprendimas man neatrodo įtikinamas, nes juo atsižvelgiama tik į vieną medalio pusę, t. y. asmens duomenų apsaugą.

1. Dėl Sprendimo „*Google Spain* ir *Google*“

37. Mano analizė grindžiama Sprendimu *Google Spain* ir *Google*¹³.

38. Tame sprendime nenustatoma pašalinimo geografinė taikymo sritis. Tačiau jame paminėti keli klausimai, visų pirma dėl Direktyvos 95/46 teritorinės taikymo srities, kuriuos reikia priminti šioje išvadoje.

39. Vienas iš klausimų buvo, kokiomis sąlygomis Direktyva 95/46 teritoriniu požiūriu taikoma asmens duomenų tvarkymui, atliekamam vykdant paieškos sistemos, kokia yra *Google Inc.*, t. y. *Google* grupės patronuojančiosios bendrovės, kurios buveinė yra Jungtinėse Valstijose, eksploatuojamas *Google Search*, veiklą.

40. Šiuo aspektu Teisingumo Teismas, remdamasis Direktyvos 95/46 4 straipsnio 1 dalies a punktu, kuriame kaip vienas iš kriterijų numatyta tai, kad „tvarkoma, duomenų valdytojo padaliniui veikiant valstybės narės teritorijoje“, nusprendė, kad Direktyvos 95/46 teritorinė taikymo sritis apima atvejus, kai paieškos sistemos eksploatuotojas įsteigia valstybėje narėje savo filialą arba dukterinę bendrovę, kurių veikla orientuojama į šios valstybės narės gyventojus, kad reklamotų ir parduotų šios paieškos sistemos rodomiems reklaminiams pranešimams skirtas vietas (pavyzdžiui, *Google Spain* arba šiuo atveju *Google France*)¹⁴.

41. Taip Teisingumo Teismas atmetė *Google Spain* ir *Google Inc.* argumentą, kuriuo jos teigė, kad aptariamasis asmens duomenų tvarkymas buvo atliekamas ne „vykdant [*Google Spain*] veiklą“, o tik per *Google Inc.*; tuo metu ji eksploatavo *Google Search* be jokio *Google Spain*, kuri padėjo *Google* grupei vykdyti tik atskirą nuo jos paieškos sistemos paslaugos reklaminę veiklą, dalyvavimo.

¹² Žr. gairių 7 punktą.

¹³ 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

¹⁴ Žr. 2014 m. gegužės 13 d. Sprendimą *Google Spain* ir *Google* (C-131/12, EU:C:2014:317, 60 punktas ir rezoliucinės dalies 2 punktas).

42. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas paaikškino, kad Direktyva 95/46 siekiama užtikrinti veiksmingą ir visapusę fizinių asmenų pagrindinių laisvių ir teisių, ypač teisės į privatų gyvenimą, apsaugą tvarkant asmens duomenis ir kad formuluotės „vykdant veiklą“ negalima aiškinti siaurai¹⁵. Be to, iš Direktyvos 95/46 4 straipsnio matyti, kad numatydamas ypač plačią šios direktyvos teritorinę taikymo sritį Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė išvengti situacijos, kai asmeniui neužtikrinama joje numatyta apsauga arba vengiama ją suteikti¹⁶.

2. Dėl vietos, iš kurios atliekama paieška

43. Kaip ir šioje byloje, ginčas pagrindinėje byloje *Google Spain ir Google*¹⁷ vyko tarp *Google*¹⁸, kuri pateikė skundą, ir valstybinės duomenų apsaugos tarnybos¹⁹ dėl pastarosios sprendimo.

44. Vis dėlto Sprendimo *Google Spain ir Google*²⁰ dėmesio centre aiškiai yra asmuo, kurio asmens duomenys turi būti apsaugoti. Būtent šio asmens teisėms Teisingumo Teismas teikia pirmenybę. Informacijos ieškančio subjekto požiūris tame sprendime matyti tik netiesiogiai²¹. Todėl paminėjęs tik „rezultatų, rodomų atlikus paiešką pagal asmens asmenvardį, sąrašą“ Teisingumo Teismas nepaaikškino, kaip buvo atliekama ši paieška, kas ją atliko ir iš kur.

45. Nors Direktyvos 95/46 nuostatos skirtos apsaugoti Chartijos 7 ir 8 straipsniuose numatytas „ieškomo“, paskui „rodomo nuorodoje“ asmens pagrindines teises, vis dėlto jose nieko nesakoma apie teritorinę nuorodos pašalinimo taikymo sritį. Pavyzdžiui, nei šiose nuostatose, nei Sprendime *Google Spain ir Google*²² nepatikslinama, ar paieškos užklausa iš Singapūro reikia vertinti kitaip nei užklausa iš Paryžiaus ar Katovicų.

46. Mano nuomone, skirtumą reikia daryti pagal vietą, iš kurios atliekama paieška. Užklauskos iš už Sąjungos ribų neturėtų nukentėti dėl pašalintų paieškos rezultatų.

a) Dėl Direktyvos 95/46 teritorinio taikymo

47. Pagal ESS 52 straipsnio 1 dalį Sutartys taikomos 28 valstybėms narėms²³. Valstybės narės teritoriją apibrėžia nacionalinė teisė ir tarptautinė viešoji teisė²⁴. ESS 52 straipsnio 2 dalyje taip pat nurodoma, kad teritorinė Sutarčių taikymo sritis patikslinta SESV 355 straipsnyje²⁵. Už šios teritorijos ribų Sąjungos teisė iš esmės neturėtų būti taikoma ir atitinkamai neturėtų nustatyti teisių ir pareigų.

48. Taigi kyla klausimas, ar dėl kokios nors išimtinės priežasties Direktyvos 95/46 taikymo sritis išsiplečia už minėtų teritorinių sienų, t. y. ar šios direktyvos nuostatos turi būti aiškinamos taip plačiai, kad turėtų poveikį už šių sienų.

15 Žr. 2014 m. gegužės 13 d. Sprendimą *Google Spain ir Google* (C-131/12, EU:C:2014:317, 53 punktas).

16 Žr. 2014 m. gegužės 13 d. Sprendimą *Google Spain ir Google* (C-131/12, EU:C:2014:317, 54 punktas).

17 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

18 Konkrečiau – *Google Spain SL ir Google Inc.*

19 Ispanijos duomenų apsaugos tarnyba byloje *Google Spain ir Google* ir CNIL šioje byloje.

20 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

21 Kaip ir to, kas ją iš pradžių skelbia internete. Taip pat žr. mano šios dienos išvados byloje C-136/17, *G.C. ir kt.* (Nuorodos į jautresius duomenis pašalinimas) 67 punktą.

22 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

23 Ši nuostata patvirtina bendrąją tarptautinės viešosios teisės principą, pagal kurį tarptautinės organizacijos neturi savo teritorijos, tačiau jas sudaro jų valstybių narių teritorijos. Žr. Kokott, J., „Artikel 52 EUV“, Streinz, R. (leid.), *EUV/AEUV*, Beck, 2-asis leidimas, Miunchenas, 2012, 1 punktas.

24 Šiuo klausimu taip pat žr. 2007 m. kovo 29 d. Sprendimą *Aktiebolaget NN* (C-111/05, EU:C:2007:195, 54 punktas), kuriame Teisingumo Teismas dėl EB 299 straipsnio (po pakeitimo – SESV 355 straipsnis) nusprendė, kad, „nesant Sutartyje tikslesnio teritorijos, kurią apima kiekvienos valstybės narės suverenitetas, apibrėžimo, kiekviena valstybė narė remdamasi tarptautine viešąja teise turi nustatyti šios teritorijos ribas“.

25 Dėl SESV 355 straipsnio taip pat žr. mano išvadą byloje *The Gibraltar Betting and Gaming Association* (C-591/15, EU:C:2017:32, 54 punktas ir paskesni).

49. Manau, kad ne.

50. Teisinga, kad tam tikrais atvejais Sąjungos teisėje leidžiamas jos ekstrateritorinis poveikis.

51. Kaip pažymi ir Prancūzijos vyriausybė, pagal suformuotą jurisprudenciją konkurencijos teisės srityje tai, kad įmonė, sudariusi antikonkurencinį susitarimą arba vykdanči tokio pobūdžio veiksmus, yra trečiojoje šalyje, netrukdo taikyti Sąjungos konkurencijos taisyklių pagal SESV 101 ir 102 straipsnius, nes toks susitarimas ar tokie veiksmai sukelia pasekmes Sąjungos teritorijoje²⁶.

52. Prekių ženklų srityje Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad su prekių ženklų teisės apsauga susijusių taisyklių²⁷ veiksmingumui būtų pakenkta, jei Sąjungoje esantiems vartotojams skirtame siūlyme pirkti arba reklamoje internetu Sąjungoje įregistruotam prekių ženklui tapataus arba į jį panašaus žymens naudojimui jos būtų netaikomos vien todėl, kad siūlantis arba reklamuojantis prekes trečiasis asmuo yra įsisteigęs trečiojoje valstybėje, kad jo naudojamas interneto svetainės serveris yra tokioje valstybėje arba kad siūloma arba reklamuojama prekė yra trečiojoje valstybėje²⁸.

53. Mano nuomone, šių dviejų rūšių situacijos yra ekstremalios išskirtinio pobūdžio situacijos. Svarbiausias abiejose situacijose yra poveikis vidaus rinkai (net jeigu jis gali būti daromas ir kitoms rinkoms). Vidaus rinka – tai Sutartyse aiškiai apibrėžta teritorija. Tačiau internetas pagal savo pobūdį yra pasaulinio masto ir, vienaip ar kitaip, yra visur. Taigi sunku taikyti analogijas ir palyginimus.

b) Dėl pagrindinių teisių ekstrateritorinio poveikio

54. Manau, kad dėl dviejų toliau nurodytų priežasčių juo labiau negalima remtis, kaip tai daro *Défenseur des droits*, Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija dėl 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ekstrateritorinio poveikio asmens ekstradicijos į trečiąją šalį atvejais²⁹.

55. Pirma, Chartijos taikymo sritis atitinka Sąjungos teisės taikymo sritį, o ne atvirkščiai, tai aiškiai nurodyta Chartijos 51 straipsnio 2 dalyje³⁰.

56. Antra, ši jurisprudencija yra susijusi su specialiais mirties bausmės ar draudimo kankinti, žmogaus teisių, kurios yra bet kurios teisinės valstybės pagrindas ir joks nukrypimas nuo jų neįmanomas, atvejais³¹.

57. Vis dėlto, ir tai tam tikra prasme yra svarbiausia šioje byloje, „teisė būti pamirštam“ turi būti suderinta su kitomis pagrindinėmis teisėmis.

26 Žr. 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Intel / Komisija* (C-413/14 P, EU:C:2017:632, 43 punktas).

27 Šiuo atveju ir anksčiau 1988 m. gruodžio 21 d. Pirmosios [T]arybos [d]irektyvos 89/104/EEB valstybių narių įstatymams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti [OL L 40, 1989, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 92] 5 straipsnio 3 dalies b ir d punktai ir 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos [r]eglamento (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 11, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 146) 9 straipsnio 2 dalies b ir d punktai.

28 Žr. 2011 m. liepos 12 d. Sprendimą *L'Oréal ir kt.* (C-324/09, EU:C:2011:474, 63 punktas)

29 Žr. 1989 m. liepos 7 d. EŽTT sprendimą *Soering prieš Jungtinę Karalystę*, CE:ECHR:1989:0707JUD001403888; 2000 m. liepos 11 d. EŽTT sprendimą *Jabari prieš Turkiją*, CE:ECHR:2000:0711JUD004003598; 2001 m. kovo 15 d. EŽTT sprendimą *Ismaili prieš Vokietiją*, Nr. 58128/00 ir 2014 m. rugsėjo 4 d. EŽTT sprendimą *Trabelsi prieš Belgiją*, CE:ECHR:2014:0904JUD000014010.

30 Taip pat žr. 2013 m. vasario 26 d. Sprendimą *Åkerberg Fransson* (C-617/10, EU:C:2013:105, 19 punktas).

31 Dėl Chartijos 4 straipsnio žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimą *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 85 ir 86 punktai ir aiškos nuorodos į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 3 straipsnį ir 15 straipsnio 2 dalį).

c) Dėl pagrindinių teisių suderinimo

58. Pagrindinis argumentas, paneigiantis pareigą pašalinti nuorodas pasauliniu mastu, yra argumentas dėl pagrindinių teisių suderinimo ir su tuo susijusių išvadų, darytinų iš Sprendimo *Google Spain ir Google*³². Toje byloje Teisingumo Teismas skyrė ypatingą svarbą būtinybei suderinti, pirma, teisę į duomenų apsaugą ir teisę į privatų gyvenimą ir, antra, teisėtą visuomenės interesą turėti prieigą prie ieškomos informacijos.

59. Neginčijama, kad teisės į duomenų apsaugą ir į privatų gyvenimą išplaukia iš Chartijos 7 ir 8 straipsnių ir turi turėti sąsają su Sąjungos teise ir jos teritorine taikymo sritimi. Tas pats pasakytina apie teisėtą visuomenės interesą turėti prieigą prie ieškomos informacijos. Kiek tai susiję su Sąjunga, ši teisė išplaukia iš Chartijos 11 straipsnio. Tikslinė visuomenė yra ne viso pasaulio visuomenė, o tik patenkanti į Chartijos taikymo sritį, taigi Europos.

60. Jei būtų pritarta nuorodų pašalinimui pasauliniu mastu, Sąjungos valdžios institucijos negalėtų apibrėžti ir nustatyti teisės gauti informacijos ir juo labiau suderinti jos su kitomis pagrindinėmis teisėmis į duomenų apsaugą ir į privatų gyvenimą. Maža to, toks visuomenės suinteresuotumas turėti prieigą prie informacijos vienoje ar kitoje trečiojoje valstybėje labai skirsis atsižvelgiant į geografinę buvimo vietą.

61. Be to, kiltų pavojus, kad asmenims trečiosiose šalyse Sąjunga sudarys kliūčių gauti informacijos. Jei Sąjungos valdžios institucija galėtų nurodyti pašalinti nuorodą pasauliniu mastu, trečiosioms šalims būtų nusiųstas pavojingas signalas ir jos taip pat galėtų nurodyti pašalinti nuorodą pagal savo įstatymus. Įsivaizduokime, kad dėl vienos ar kitos priežasties trečiosios šalys aiškina tam tikras savo teises taip, kad Sąjungos valstybėje narėje esantys asmenys negali gauti ieškomos informacijos. Egzistuojant realus pavojus, kad ir Europos, ir pasauliniu mastu bus žengtas žingsnis atgal ir pakenkta saviraiškos laisvei³³.

62. Taigi kilusioms problemoms spręsti nereikia, kad Direktyvos 95/46 nuostatos būtų taikomos už Sąjungos teritorijos ribų. Tai taip pat nereikia, kad pagal Sąjungos teisę paieškos variklio eksploatuotojui, pavyzdžiui, *Google*, niekada nebus nurodyta imtis veiksmų pasauliniu mastu. Neatmetu galimybės, kad gali susiklostyti situacijos, kai Sąjungos interesai reikalautų taikyti Direktyvos 95/46 nuostatas už Sąjungos teritorijos ribų. Tačiau šioje byloje susiklosčiusioje situacijoje nėra priežasčių taip taikyti Direktyvos 95/46 nuostatas.

63. Siūlau Teisingumo Teismui į pirmąją prejudicinę klausimą atsakyti, kad Direktyvos 95/49 12 straipsnio b punkto ir 14 straipsnio a punkto nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad paieškos sistemos eksploatuotojas, tenkindamas prašymą pašalinti nuorodas, neprivalo jų pašalinti iš visų savo paieškos variklio domenų vardų taip, kad ginčijamos nuorodos daugiau nebebūtų rodomos, neatsižvelgiant į tai, iš kurios vietos yra atliekama paieška pagal prašymą pateikusio asmens asmenvardį.

B. Antrasis ir trečiasis prejudiciniai klausimai

64. Kadangi siūlau pateikti neigiamą atsakymą į pirmąją klausimą, tolesnę analizę reikia atlikti antrąjį ir trečiąjį klausimus nagrinėjant kartu.

³² 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

³³ Taip pat žr. išvadą byloje *Google Spain ir Google* (C-131/12, EU:C:2013:424, 121 punktą), kurioje generalinis advokatas N. Jääskinen padarė išvadą, kad pagrindinė teisė į informaciją Sąjungos teisėje nusipelno ypatingos apsaugos, visų pirma atsižvelgiant į didėjančią kitų šalių autoritarnių režimų tendenciją riboti prieigą prie interneto arba cenzūruoti per jį prieinamą turinį.

65. Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar paieškos sistemos eksploatuotojas, tenkindamas prašymą pašalinti nuorodas, turi tik ištrinti ginčijamas rezultatų nuorodas, rodomas atlikus paiešką pagal prašymą pateikusio asmens asmenvardį, iš domeno vardo, atitinkančio valstybę, kurioje užklausa laikoma pateikta, arba apskritai iš paieškos sistemos domeno vardų, atitinkančių nacionalinius šios paieškos sistemos plėtinius visose Europos Sąjungos valstybėse narėse.

66. Trečiuoju klausimu, kuris pateiktas „papildant“ antrąjį, siekiama nustatyti, ar paieškos sistemos eksploatuotojas, tenkinantis prašymą pašalinti nuorodas, privalo, taikydamas „geografinio blokavimo“ techniką pagal IP adresą, kuris laikomas esančiu „teisės į nuorodų pašalinimą“ turėtojo gyvenamosios vietos valstybėje, ištrinti ginčijamus rezultatus, rodomus atlikus paiešką pagal asmens asmenvardį arba apskritai pagal IP adresą, kuris laikomas esančiu vienoje iš valstybių narių, kurioms taikoma Direktyva 95/46, neatsižvelgiant į tai, kokią domeno vardą naudoja paiešką atliekantis interneto vartotojas.

67. Savo prejudiciniuose klausimuose prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neatskiriamai susieja, pirma, paieškos sistemos domeno vardą³⁴ ir, antra, vietą, iš kurios atlikta paieška internete pagal asmens asmenvardį³⁵.

68. Kiek tai susiję su pirmuoju prejudiciniu klausimu, toks ryšys yra natūralus: jei paieškos sistemos eksploatuotojas neleidžia susipažinti su paieškos rezultatais visuose savo domeno varduose, akivaizdu, kad ginčijamos nuorodos nebebus rodomos, kad ir kokia būtų vieta, iš kurios pateikta užklausa.

69. Vis dėlto, jeigu į pirmąjį klausimą atsakoma neigiamai, kaip aš siūlau, tokio ryšio nebelieka. Kaip pažymi pats prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, asmuo gali atlikti paiešką panaudodamas bet kurį paieškos variklio domeno vardą. Pavyzdžiui, plėtinsys google.fr neapsiriboja paieška, atliekama iš Prancūzijos.

70. Vis dėlto tokia galimybė gali būti apribota taikant „geografinio blokavimo“ technologiją.

71. Geografinis blokavimas – tai priegios prie interneto turinio ribojimo pagal naudotojo geografinę padėtį metodas. Geografinio blokavimo sistemoje naudotojo buvimo vieta nustatoma pasitelkiant geolokalizacijos metodus, pavyzdžiui, naudotojo IP adreso patikrinimą. Geografinis blokavimas, kuris yra tam tikra cenzūros forma, laikomas nepagrįstu Sąjungos vidaus rinkos teisėje, kurioje jis yra, be kita ko, reglamentavimo, kuriuo siekiama užkirsti kelią valstybėje narėje veiklą vykdančioms verslininkams blokuoti arba riboti prieigą prie savo elektroninių sąsajų tarpvalstybinius sandorius norintiems sudaryti klientams iš kitų valstybių narių, objektas³⁶.

72. Pritarus geografiniam blokavimui, naudojamos paieškos sistemos eksploatuotojo domeno vardas nėra svarbus. Taigi siūlau iš pradžių išnagrinėti trečiąjį klausimą, paskui – antrąjį.

73. Sprendime *Google Spain ir Google*³⁷ Teisingumo Teismas nusprendė, kad paieškos sistemos eksploatuotojas, kaip asmuo, kuris nustato šios veiklos tikslus ir būdus, turi užtikrinti, kiek tai patenka į jo atsakomybės, kompetencijos ir galimybių sritį, kad minėto variklio veikla atitiktų Direktyvos 95/46 reikalavimus, joje numatytos garantijos galėtų tapti visiškai veiksmingos, o veiksminga ir visapusiška duomenų subjektų, visų pirma jų teisės į privataus gyvenimo gerbimą apsauga – iš tiesų įgyvendinta³⁸.

34 Pavyzdžiui, google.fr, google.lu, google.za arba google.com.

35 Pavyzdžiui, Prancūzija, Liuksemburgas, Pietų Afrika arba Jungtinės Valstijos.

36 Žr. 2018 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/302 dėl nepagrįsto geografinio blokavimo ir kitų formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios vietos arba įsisteigimo vietos vidaus rinkoje problemos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 2006/2004 ir (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB (OL L 601, 2018, p. 1) ir klaidų ištaisymas (OL L 66, 2018, p. 1).

37 2014 m. gegužės 13 d. sprendimas (C-131/12, EU:C:2014:317).

38 2014 m. gegužės 13 d. Sprendimas *Google Spain ir Google* (C-131/12, EU:C:2014:317, 38 punktą).

74. Konstatavus teisę į nuorodos pašalinimą paieškos sistemos eksploatuotojas turi imtis visų turimų priemonių, kad užtikrintų veiksmingą ir visapusišką pašalinimą³⁹. Šis eksploatuotojas turi atlikti visus techniškai įmanomus veiksmus. Kiek tai susiję su pagrindine byla, tai apima, be kita ko, vadinamąjį „geografinio blokavimo“ metodą, nesvarbu, kokį domeno vardą naudoja paiešką atliekantis interneto vartotojas.

75. Nuoroda turi būti panaikinta ne nacionaliniu, kaip toliau paaiškinsiu, o Europos Sąjungos lygmeniu.

76. Kadangi Direktyva 95/46 „siekiama aukšto apsaugos lygio visoje [Sąjungoje]“⁴⁰, ja numatyta sukurti visapusę duomenų apsaugos sistemą, kuri neapsiriboja nacionaline teritorija. Grindžiama ankstesniu EBS 100a straipsniu⁴¹, ji atitinka vidaus rinkos, kurią, reikia priminti, sudaro vidaus sienų neturinti erdvė, tikslą⁴². Tai reiškia, kad nuorodos pašalinimas nacionaliniu mastu prieštarautų šiam derinimo tikslui ir Direktyvos 95/46 nuostatų veiksmingumui⁴³.

77. Be to, reikia pažymėti, kad taikant Reglamentą 2016/679 tokio klausimo net nekiltų, nes pats šis reglamentas „tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse“⁴⁴. Grindžiamu SESV 16 straipsniu Reglamentu 2016/679 išplečiamas Direktyvoje 95/46 įtvirtintas požiūris į vidaus rinką ir siekiama užtikrinti visapusę asmens duomenų apsaugos sistemą Europos Sąjungoje⁴⁵. Šiame reglamente dažnai daromos nuorodos į Sąjungą, Sąjungos teritoriją ir valstybes nares⁴⁶.

78. Taigi į antrąją ir trečiąją prejudicinius klausimus siūlau atsakyti, kad paieškos sistemos eksploatuotojas privalo ištrinti ginčijamas nuorodas iš rezultatų, rodomų atlikus paiešką pagal prašymą pateikuso asmens asmenvardį iš Europos Sąjungoje esančios vietos. Šiomis aplinkybėmis šis eksploatuotojas, siekdamas užtikrinti veiksmingą ir visišką nuorodų pašalinimą, privalo imtis visų įmanomų priemonių. Tai apima, be kita ko, vadinamąjį „geografinio blokavimo“ metodą pagal IP adresą, kuris laikomas esančiu vienoje iš valstybių narių, kurioms taikoma Direktyva 95/46, neatsižvelgiant į tai, kokį domeno vardą naudoja paiešką atliekantis interneto vartotojas.

VI. Išvada

79. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) pateiktus prejudicinius klausimus:

1. 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo 12 straipsnio b punkto ir 14 straipsnio a punkto nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad paieškos sistemos eksploatuotojas,

39 2016 m. rugsėjo 15 d. Sprendime *Mc Fadden* (C-484/14, EU:C:2016:689, 96 punktas) Teisingumo Teismas dėl intelektinės nuosavybės teisės pažeidimų pažymėjo, kad priemonės, kurių vykdydamas nurodymą ėmėsi asmuo, kuriam taikomas šis draudimas, turi būti pakankamai efektyvios, kad būtų veiksmingai apsaugota aptariama pagrindinė teisė, t. y. jomis turi būti užkirstas kelias ar bent jau labai apsunkinta galimybė neleistinu būdu prieiti prie saugomų objektų, o interneto naudotojai, kurie naudoja asmens, kuriam skirtas šis nurodymas, paslaugomis, turi būti realiai atgrasomi nuo prieigos prie šių objektų, kurie padaryti jiems prieinami pažeidžiant minėtą pagrindinę teisę. Taip pat žr. 2014 m. kovo 27 d. Sprendimą *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 62 punktas). Tokie argumentai gali būti pritaikyti ir šioje byloje.

40 Žr. Direktyvos 95/46 10 konstatuojamąją dalį.

41 Po pakeitimo – SESV 114 straipsnis.

42 Žr. SESV 26 straipsnio 2 dalį.

43 Savo ruožtu man atrodo, kad būtų sunku šiuo atveju remtis Chartija, kaip tai daro kai kurios šalys, nes ji taikoma tik Sąjungos teisės taikymo srityje. Taigi jos taikymo sritį apibrėžė Direktyvos 95/46 taikymo sritis, o ne atvirkščiai.

44 Žr. SESV 288 straipsnio 2 dalį, taip pat, kaip deklaruojama Reglamente 2016/679 *in fine*.

45 Dėl teisybės reikia pasakyti, kad priimant Direktyvą 95/46 SESV 16 straipsnio nuostatos nebuvo, būtent todėl ši direktyva grindžiama SESV 114 straipsniu (tuo metu – EBS 110a straipsnis).

46 Daugiskaita.

tenkindamas prašymą pašalinti nuorodas, neprivalo jų pašalinti iš visų savo paieškos sistemos domenų vardų taip, kad ginčijamos nuorodos daugiau nebebūtų rodomos, neatsižvelgiant į tai, iš kurios vietos yra atliekama paieška pagal prašymą pateikusio asmens asmenvardį.

2. Paieškos sistemos eksploatuotojas privalo ištrinti ginčijamas nuorodas iš rezultatų, rodomų iš Europos Sąjungoje esančios vietos atlikus paiešką pagal prašymą pateikusio asmens asmenvardį. Šiomis aplinkybėmis šis eksploatuotojas, siekdamas užtikrinti veiksmingą ir visišką nuorodų pašalinimą, privalo imtis visų įmanomų priemonių. Tai apima, be kita ko, vadinamąjį „geografinio blokavimo“ metodą pagal IP adresą, kuris laikomas esančiu vienoje iš valstybių narių, kurioms taikoma Direktyva 95/46, neatsižvelgiant į tai, kokį domeno vardą naudoja paiešką atliekantis interneto vartotojas.